

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Anə Njir Kolosi

Usa Dzau Sara Ara Bulusu

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu cama səsə nə Kərsiti Yesu lagur yiwr huda Hyal, ənga sara ara zamər mən Timathlawusu,

² a nda nə wazha ama kəra cicau ənga njir məl thlər tsa'a miya dəfu wu Kərsiti wu Kolosi. Bəgə mayiwakur ənga hudsə pərtəu sara ara Hyal Dərmən anə hyi.

Lə Usaku Ənga Kədi Hyal Bulusu

³ Cumu 'yu lə usaku anə Hyal, Dəya Thlagər mən Yesu Kərsiti, ar pəcira 'yu kədi Hyal arya hyi.

⁴ Ara a nggar 'ya ənggəra hyi mbərsa wu Kərsiti Yesu ba ənggəra hyu ca yiwrakur anə patər nji cici gə Hyal.

⁵ Səra da hyi məl abangau, ca ngə arya fər kərər hyi ənga səra Hyal fiya hyi a dəməlməu. Fər kərər hyi kə shili ar pəcira hyi nggari ndər jiri, sara wu ndəshigu kau.

⁶ Ndəshigu kau, wu dumwa ənga ya nggya mənahəu wu nggyabiya nji, ənga ju cakə tətəlnakər a ndu huda duniya. Ju nda da ənggər kəra ji məliya wu dəfuwa hyi ar pəci kəra hyi nggari ndəshigu mayiwakur nə Hyal ba hyi nggabiya jirkura nyi.

⁷ Hyi highibəri jirkura nyi sara ara Ipafərasu, bazhir 'ya wu məl thlər kau, kəra 'yi cabiya nyi yiwrakur, naja kəra a vər məl thlər Kərsiti kau, tsa'a miya dəfuwa ja ar viya 'ya.

8 Naja ndəra nar 'ya ar kəra culi yiwukur kəra a'yi
ara hyi wu Mambəl.

9 Ca ngə səra da, ar pəcira 'yi nggar ndər kau, na'yi
saya ta'yi ənga kədi Hyal arya hyi mai, 'yu kədi Hyal
aga ja nə hyi səni yiwu huda ja, lagur hahangəkur
nə Mambəl ənga nggabiya sə nə Mambəl patəu.

10 Lagu kə ngə bər hyi wu nda da bə tsa'a aga
Thlagəu, ənga hyu da njir pina huda ja wu kalar
lagu, ənga hyu da njir məl nggyabiya mənahəu, wu
kalar tlər kəra hyu məl, ənga tsu hyu cakə wu
sənbiya Hyal.

11 Bəgə Hyal ja cakər hyi dənama patə sara wu
dənama nə kadakadarkur nyi aga hya uya dəfu nə
səsə'u sə ənga mba dəfu ba caguli wu kalar sau.

12 Nahyi tsu hya dumwa ənga lə usaku anə Tada,
ndəra nə mən dənama nə uya sər fa'a ki nə nji cic
gə Hyal wu təlkur nə mbəmbəl.

13 Ara a mbəlbiyar mənər ja sara wu dənama nə
kuthləu, a shili wu təlkur nə Zər 'wa nyi.

14 Kəra lagu nyi nga mən uya bəlbiya dzau ənga
təfəbiya bikər mən.

Yesu Kərsiti Nga Ndiya Kalar sau

15 Kərsiti ngə ndəra pabiya Hyal, Hyal kəra nji
gəra sən lari ənga li, naja ngə yarma ar kəra kalar
səra Hyal məliya.

16 Ara lagu nyi nga nji məliya kalar sau, sə kəra
a dəməlmau ənga sə kəra a gyu 'yi, sə kəra li wu lari
ənga sə kəra li gəra lari, təltəl'yar ənga njir dənama
ənga njir nabiya ka məlna. Kalar sə kəra nji məliya,
nji məliya nda anə nyi ənga lagu nyi.

17 Kərsiti nga dumwar kalar sau, lagu nyi tsu ngə
kalar sə kəra nji məliya səbiya dzau.

18 Naja ngə ar viya kər nə dzau, ca ngə dañə dzə njir nu. Naja ngə dzəgwar kalar sau, ənga naja ngə tanggərma ndəra hya'ari sara vir tau, aga ja da sə tanggərma wu kalar sau.

19 Ara huđa Hyal pipida gagađau, nga ji nyabiya Hyalkur nyi wu ja.

20 Lagu nyi nga ji 6asəwa kalar sə anə kərnyi. Lagur pə mashi nyi a dar wu dladlakau nga ji məliya nggya jaməu, wu pama ja ənga sə kəra nji məliya kəra a dəməlmau ənga kəra a gyu 'yi.

21 Dədəm nadə ngə pama hyi ənga Hyal, ənga tsu dawa nga hyi ənga ja, lagur dəngar hyi ənga sər məla hyi.

22 Ama kabangəkau, Hyal a 6asəwa hyi ri lagur tər Kərsiti wu kum ənga mashi. Ji məl abangə aga ja shili ənga hyi a shili wu mwa nyi, ba ji dzəgwa lər hyi cici gəra ənga didi ənga gəra vazau anə kər nyi.

23 Kəl hya dumwa wu mbərsar hyi ənga hya ta'yi pir wu jirkur, gəra kənggəđau wu fər kər, kəra hyi dləwuri sara wu ndəshigu. Najaka ndəshigu kəra hyi nggari, ca nga nji tətəlna a ndu duniya papatəu, kəra nayi Bulusu ngə Hyal məliya ndər məl thlər kau.

Thlər Nə Bulusu Anə Dañə Dzə Njir Nu

24 Kabangəkau, wu caguli nga yau, arya 6wa6watə kəra ya vər sa arya hyi. Lagur najaka 6wa6watə nga yu nyabiya 6wa6watə kəra Kərsiti sa arya dza ja, kəra ca ngə dañə dzə njir nu.

25 Hyal a nə da ri dənاما yi da ndər məl thlər anə dañə dzə njir nu lagur tətəlna ndəshigu nyinyau anə hyi.

26 Najaka cama kəra ya vər tətəlna anə hyi kau, sə ngə kəra dədəwa, kəra Hyal dəwana anə njir zaman kəra tərabiya, ama kabangəkau, a cabiyar nyir ja anə nji cici gə Hyal.

27 Anə nda ngə Hyal cadəbiya aga ja məliya nda səni bərbakur nə kadakadarkur nə sə kəra dədəwa wu pama njira a'yi njir Yahudiya mai, abər Kərsiti wu hyi ca ngə fər kər nə kadakadarkur.

28 'Yu tətəlna cama ar kəra Kərsiti ənga 'yu kughiya ənga highibər nyi anə kalar ndau, ənga patər hahangəkur 'ya, aga 'ya ləri kalar ndər nu cicipəu wu Kərsiti.

29 Ca ngə səra da yu nərdzə ənga patər dənama nyi kəra ji nə da kəra wu məl thlər wu yau.

2

1 Yu yiwu hya səni ənggəra yi nərdzə arya hyi ənga arya njira wu Lawudekiya, ənga arya njira gəra sayə lar da.

2 Cim da, ca ngə yiwudzə ja daşər nda ənga nda uya tsətsəkudzə wu dəfuwa nda aga nda uya bərba nə nggabiya sə gagadau, lagu kə nga ndu uya sənbiya sə dədəwa nə Hyal, kəra ca ngə Kərsiti ənga kərnyi,

3 ndəra wu ja ngə patər kadakadar hahangəkur ənga nggabiya sə dəwanakər.

4 Yu na sə'yar kə anə hyi a sara vanyi ndə a nggutana hyi ənga ndər səkwa vi.

5 Alaga kə a'yi yi ənga hyi li ənga li mai, ama a'yi yi ənga hyi wu mambəl. A'yi yi ənga huşə pipida ənggəra yi nggari nggyabiyar hyi ənga ta'yir hyi wu mbərsa wu Kərsiti.

*Nu Kərsiti A Shiliri Ənəga
Nggabiya Mafəliyangəu*

6 Ta da a dləwuri hyi Yesu Kərsiti ar viya Thlagər hyi, kəl hya dumwa ənəga nggyar hyi wu ja.

7 Hya ciya dzau ənəga hya həriya kərhyi wu ja, hya da nənau wu mbərsar hyi kəra nji highibər hyi ənəga hya nyabiya dzə wu lə usaku gagadəu.

8 Hya nggya ənəga hangəkal, hya sara piyari nja ngutana hyi lagur kəpal kəra gəra kər mai, kəra wu shili lagur sən sə njir dəniya ənəga dənama nə mambəl nə dəniya, ama a'yı sara ara Kərsiti mai.

9 Ara wu Kərsiti ngə patər Hyalkur nə Hyal nggya wu dzə nə ndəkur nyi.

10 Agabangə nga nji nə hyi aga hya nyabiya dzau wu ja, naja kəra a vər səm təlkur ar kəra njir dənama ənəga njir səm təlkur.

11 Wu ja nga nji thlana hyi pəlzha, ama a'yı culi pəlzha kəra nju thla ənəga tsi mai, ama pəlzha kəra Kərsiti ənəga kərnyi ngə məliya, lagur thlathlana nggyabiya ndəndəkur wu hyi.

12 Ar pəcira nji məliya hyi bañətizəma, nji hadəna hyi dañə ənəga Kərsiti ənəga hyi hya'ari dañə ənəga ja, lagur mbərsar hyi wu dənama nə Hyal ndəra hya'ana Kərsiti sara vir tau.

13 Dədəm tətə nga hyi wu bikər hyi, ənəga gəra təkəbiya dzər hyi ənəga nggyabiya bikau, ama kə Hyal məliya hyi, hyi da ənəga pi dañə ənəga Kərsiti ara a təfəbiya mənər ja bikər mən patəu.

14 Ji məliya abangau, lagur kəkədəna sə tsətsəfə kəra nji tsəfəya aga sakida ar kəra mən abər a bəlnar mən dlədəu. Kə ji həna sə tsətsəfa nyi nañəu, ba ji dlakəya ar wu dlədlakau.

15 Ké ji mbəliya kar pa nə dənama 'yar ənga njir səm təlkur nə mambəl 'yar. Ké ji fuwa nda wu səli ar babal ar pəcira ji səmku təlkur ar kəra nda a dar wu dladlakau.

16 Agabangau, hya sara piyari ndə ja məliya hyi numa ar kəra səra hyu səm alaga səra hyu sa mai. Abangə tsu, hya sara piyari ndə ja məliya hyi numa lagur bəla mini, ənga Hya Mafəliyangə ənga bəla pəcir Bəlsar nə sugu.

17 Ara sə'yar kə patə shangguða səra a vər shili ngau. Kərsiti nga kərnyi ngə jirkura nyi.

18 A sara hya piyari kalar ndər həya kər nə fati ənga ndər dləvə waladi a dīya hyi mai, aga nda kar hyi ara səm təlkur mai. Culi nji kau, wu ndər gangə ar kəra mətakər kəra ndu lari, ənga nggyabiyar nda nə bikau wu məliya nda, ndu da njir hakər gagadəu.

19 Culi ndə kau, a'yı dləbər kərnyi ənga Kərsiti mai, ndəra naja ngə kər nə dzau. Naja ngə ndəra səbiya patər daþə dzə njir nu, kəra ca ngə dza ja, kəra dlədləbər mən ənga ja lagur mədəla ja ənga bəlata ja, aga məna hau ənggəra Hyal wu yiwu məna hau.

20 Ta da a tər hyi daþə ənga Kərsiti, ənga a təkəbiya hyir ja sara wu dənama nə duniya, mi ngə da tsu hyu nggya ənggər nahyi njir duniya ka? Mi ngə da hyu bəra lər kərhyi anə səra ndu na, sə kəra ənggər,

21 "Hya sara səbə najaka sə wu tsa hyi mai, hya sara dəha najaka sə mai ənga hya sara tsəkwa najaka sə mai" ya?

22 Culi najaka sər bəla, sər highiþə ngə kəra gəra səkari aryə nji mbiya nda lagur dladə nə ndəkur.

23 Ənga jiri, culi najaka sər bəla, a'yi ja ənga sər pabiya səra wu shili ənga hahangəkur. Nanda ngə, dləvə caca kəra ndə fənggər nyi anə kərnda, ənga həya kər fafati, ənga tsu lə 6wa6watə anə kumur dzau. Ama jirkura nyi, sər bəla kau, a'yi a sən shili ənga dənama nə səm təlkur ar kəra dənama nə suna ndəndəkur mai.

3

*Nggyabiya Kəra Tsəku
Ənga Pi Mafəliyangəu*

1 Ta da a hya'ana hyir nji a shili wu pi mafəliyangə da6ə ənga Kərsiti, hya fər liya hyi ar səra a dəməlmau, vira Kərsiti a vər nggya ari, ja vər nggya ar tsi mazəm nə Hyal.

2 Hya fər dəngar hyi ar səra a dəməlmau, ama a'yi ar səra wu duniya kə mai.

3 Ara a tər hyi, ənga piya hyi dədəwa nga nyi ənga Kərsiti wu Hyal.

4 Ar pəcira Kərsiti wu nda cabiya dzau, ndəra naja ngə piya hyi, nahyi tsu hyu nda cabiya dzə ənga ja wu kadakadarkur nyi.

5 Agabangau, kəl hya pəna suna sər duniya wu dəfuwa hyi, sə ənggər səsukur, ənga nggya dedəbəkur, ənga suna dididī, ənga nggyabiya dəmwa'yū, ənga suna sə ndau, kəra kakalə ənga nu katəu.

6 Arya culi sə'yar kə ngə huđə ndzəndzə nə Hyal wu shili ar kəra njira gəra bəlar ndər nyi.

7 Nahyi ənga kərhyi abangə ngə culi nggya kəra hyi nggya a gwa dədəməu.

8 Ama kabangəkau, kəl hya təkəbiya dzə ənga culi nggyabiya kau. Hya piyari ndzə dəfu, ənga

kwakwadəkur dəfu, ənga səbə ndə wu dəfu, ənga ndza thləmə, ənga ndər kəra gəra kyau sara wu miya hyi.

⁹ Hya sara thla fati anə kuvwar hyi mai, ta dari a piyari hyi nggyabiya dədəmə ənga səra məla nda,

¹⁰ ənga ta dari a hər hyi nggyabiya mafəliyangəu. Nggyabiya kau, nggabiya nyi a bəra dari mafəliyangə aga ja da ənggər ndəra məliya nyi.

¹¹ Ənggau, ca pampamkur a'yı mai, alaga ndər Gərikəu, alaga ndər Yahudiya, ənga ndəra nji thlana nyi pəlzha, alaga ndəra nji gəra thlana nyi pəlzha, ənga njira nggyabiyar nda ənggər nə ma'wi, ənga njir miya tagəu, ənga mafa, alaga njira a'yı mafa mai, ama Kərsiti ngə sə patəu, ənga naja ngə wu kalar sə patəu.

¹² Agabangau, ta Hyal a dəmbiya hyi ri aga hya da nji nyi, ənga tsu hya da nji cici nyi ənga njira ju yiwu gagadəu, ta'yı hya da njir təhudəu, ənga nji hangəkal, ənga nji həya kər, ənga nji ki'wa, ba ənga njir mba dəfu.

¹³ Hya səsə'wuri kuvwar hyi, ənga hya təfəbiya nyi anə nji kalar səra ndə ndzana hyi. Hya təfəbiya nyi anə nji ənggər kəra Thlagə təfəbiya hyi.

¹⁴ Adabanga sə'yar kə patəu, səra ndiya patəu ca ngə hya ca yiwukur anə kuvwar hyi, arya yiwukur ngə wu shili ənga dağər kər kəra tsa'a.

¹⁵ Bəgə huđə pərtə nə Kərsiti kəra ji nə hyi a səm təlkur wu dəfuwa hyi. Hya məl abangə ara Hyal ngə ngga hyi aga hya nggya ənga hya məl thlər wu jaməkur ar viya nji zəməu. Ənga hya dumwa ənga lə usaku anə Hyal.

¹⁶ Hya piyari ndər Kərsiti a nyabiya dzə wu dəfwa

hyi gagadau. Ənga hya dumwa ənga highisau ənga tədə himi anə kuvwar hyi wu patər hahangəkur. Aga ma hyu thlə na Zabura, ənga na tsətsəfə nə Hyal, ənga alenyi na paməpamə nə Mambəl, ja dla ənga usaku anə Hyal wu dəfuwa hyi.

¹⁷ Kalar səra hyu na ənga hyu məl, hya məl wu thləmər Thlagə Yesu, hyu lə usaku anə Hyal Tada lagu nyi.

*Nggabiya Kəra Tsa'a
Wu Ki Njir Nu*

¹⁸ Nahyi mathləkə'yi, cumu hya lər kərhyi anə shilər hyi. Səra hya kyaga məl ngau, ənggər kəra tsa'a wu Thlagəu.

¹⁹ Nahyi shili, hya ca yiwukur anə mathləkə'yir hyi, ənga hya sara da nda mai.

²⁰ Nahyi wazha, hya məl kalar səra njir yar hyi nar hyi, arya səra wu pina huda Hyal ngau.

²¹ Nahyi tada'yar, a sara hya ndza huda wazhar hyi mai, ara kəra nda a sara hur.

²² Nahyi mafa'yar, hya məl kalar səra tarkir hyi nar hyi hya məl. Hya sara məl səra tsa'a wu liya nda wacu aga nda dağaga faliya hyi mai, ama hya məl sə ənga dəfu zəmə cumu, ara nahyi njir hivər Thlagə ngau.

²³ Kalar səra hyu məl, hya məl ənga dəfwa hyi patəu, ənggər njira wu məl sə anə Thlagəu, ama a'yi ənggər anə nji mai.

²⁴ Hya məl thlərər hyi mənahəu, ara hyu səni abər Thlagə ngu nda nə hyi sər fa'a ki, akkəri kəra ji thlana ju nə nyi anə nji. Hya məl abangə ara Thlagə Kərsiti nga hyu nu.

25 Kalar ndəra dumwa ənga məl sə dəmwa'yu, nju nda kina nyi akkəri dəmwa'yikur nyi, ara Hyal wu tazhira mai.

4

1 Nahyi tarki, hya məl səra tsa'a anə mafar hyi 'yar gəra ənga tazhira ara hyu səni abər a'yi hyi ənga Thlagəu a dəməlmau.

Highiñə Nə Cakə Dzau

2 Hya dumwa ənga kədi Hyal cumu, ma hya vər kədi Hyal, hya tsam ənga hangəkal ənga hya lər usaku.

3 Ənga hya kədi Hyal arya 'ya tsu, aga Hyal a nə 'ya lagura 'ya dumwa ənga tətəlha ndər dəwadəwa ar kəra Kərsiti, arya nyi nga yi wu fursəna.

4 Hya kədi Hyal arya yau, aga ya dağaga cabiya ndər kəra dədəwa ar babal ənggəra ya kyaga məl.

5 Hya da ənga hahangəkur wu səra hyu məl əkkə'yi njira a'yi njir nu mai. Hya məl thlər ənga kalar pəci kəra hyi uya.

6 Cumu, kalar ndərər hyi ja da wu səmana ənga amaya'yi, aga hya uya lagur shadəwa kəra mənahəu anə kalar nji.

Usadzə Nə Jomə Ndəl

7 Tikikusu wu nda nar hyi patər sə ar kəra yau. Naja zamə huda mən ngau, kəra wu məl thlər tsa'a miya dəfu ənga tsu naja mafa nə Thlagə dağə ənga 'ya.

8 Səra da yu sə nyi a nda anə hyi ca ngə aga hya nda sənbiya patər səra a vər bau ar kəra 'ya, ənga aga ja tsətsəkur dəfuwa hyi.

⁹ Ju shili ənga zamə nə huda 'ya ndər məl thlər tsa'a miya dəfu, ca ngə Onisimusu ndəra pathlə wu pama hyi. Ndu sa nar hyi kalar səra a vər da ənga 'ya.

¹⁰ Arisitakusu, ndəra ənga yi wu fursəna wu sə usa dzə nyi anə hyi, abangə tsu ngə Markusu səgəya Barnabasu. Markusu, ndəra gə nggar ndər ar kəra ja, agabangau, ma ji shili, ba ga dləwuri nyi.

¹¹ Jashuwa, ndəra nju ngga ənga Jastusu wu usa hyi tsu. Nanda ngə nji makər wu pama njir nu kəra njir Yahudiya kəra a'yi ənga yau wacu, ndu məl thlər təlkur Hyal ənga yau ənggau. Nanda tsu, a səsəkuyar nda dəfuwa yau.

¹² Ipafərasu, ndə pathlə wu pama hyi ənga ndər məl thlər Kərsiti Yesu wu usa hyi tsu. Cumu nga ja vər kədi Hyal arya hyi ənga huda zəməu aga hya ciya dzau wu patər yiwu huda Hyal, nənau ənga papalkur kər.

¹³ A'yi yi ənga sakida, abər ju məl thlər gagadə arya hyi ənga njir Lawudekiya ənga Hirapolisu.

¹⁴ Bazhir mən kəra mən wu yiwu gagadəu, naja ngə ligəta Luka ənga Dimasu, nda vər usa hyi.

¹⁵ Hya usar mən wazha ama kəra wu Lawudekiya ənga kwamər mən Nimifasu ənga dağə dzə njir nu kəra wu dağə wu ki nyi.

¹⁶ Ayukuda nji jigana hyi najaka cama tsətsəfau, ba hya səwa nyi anə njir Lawudekiya aga nja jiga-na nda tsu. Nahyi tsu nja jigana hyi kəra nji səwa nyi anə njir Lawudekiya.

¹⁷ Hya nar nyi anə Aricipusu aga ja məl ənga hangəkal aga ja nyabiya thlər kəra Thlagə nə nyi aga ja məl.

18 Nayi Bulusu ənga kərda ngə tsəfər hyi najaka cama nə usa dzau ənga tsa yau. Hya dəngari abər tsu yi wu fursəna mbamba. Mayiwakur nə Hyal ja nggya ənga hyi. Amina.

**Ndəshigu'yar Fodəu Ənğa Thlər Cama'yar
The New Testament in the Marghi South language of
Nigeria: Ndəshigu'yar Fodəu Ənğa Thlər Cama'yar**
copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Marghi South)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

63471087-0de7-5f4b-aa1f-ca2e66571a95